

besides complicated and incomplete due to the lack of harmonized international standards in the field of information, which sharply reduces the competitiveness of domestic hardware and software products at the global market. At the same time, over 70% of strategic materials for the electronics industry in Europe are produced at Ukrainian enterprises, which leads to the positive possibilities of the information case. We believe that there is a future of technology in national education and science, and it is, in particular, being formed in the walls of state institution «Southern Ukrainian National Pedagogical University named after K. D. Ushynsky».

Keywords: technology education, information technology, computer science, theoretical programming, program management.

Подано до редакції 15.08.13

УДК: 378.1+37.01+371

О. В. Кучай

ФОРМУВАННЯ СУЧАСНОГО СТЕРЕОТИПУ ВЧИТЕЛЯ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

У статті розглянуто формування сучасного стереотипу вчителя в умовах Євроінтеграції; представлено образ учителя Європейського Союзу; виділено тенденції в освіті педагогів сучасної Європи.

Ключові слова: учитель, Європа, освіта, підготовка.

Становлення майбутніх спеціалістів для різних галузей професійної діяльності передбачає активне дослідження категорії готовності у зв'язку з співставленням її з процесом підготовки спеціаліста. Готовність як потенційний стан особистості професійно підготовленого спеціаліста досліджується і як теоретична проблема і як практично орієнтований підхід.

Готовність до педагогічної діяльності як інтегративної якості особистості вчителя почала активно досліджуватись у радянській педагогіці у 70-х роках ХХ ст. Наприкінці 80-х років ХХ ст. предметом досліджень радянських учених стає готовність у різних сферах педагогічної діяльності. У другій половині ХХ століття проблема готовності стала предметом розгляду у вітчизняній педагогічній науці і була представлена, насамперед, працями К.М. Дурай-Новакової, Г.С. Костюка, Н.В. Кузьміної, О.Г. Мороза, В.О. Сластьоніна, А.М. Щербакіна та ін. [2, с. 79].

Професійна педагогічна освіта вимагає переосмислення самого змісту освіти, його структури та форм організації. Домінуюча енциклопедична модель професійної підготовки вчителів виявилася не придатною для початку ХХІ століття, з його небувалою динамікою та надзвичайно широким обсягом різноманітних соціальних і політичних перетворень. Величезний інформаційний потік, який помітно зростає при входженні України до європейського освітнього простору, вимагає від учителя не лише більш ґрунтовної підготовки до раціонального відбору, переробки, зберігання й використання знань про світ, кількість яких лавиноподібно зростає, але й розвитку духовності, почуттєвої сфери майбутніх учителів.

Сучасний учитель повинен знати як теоретичні інноваційні підходи до системи навчання, так і практичні технології, які можна застосувати в навчальному процесі. Науково-педагогічні дослідження, проведені в Націо-

нальній Академії педагогічних наук України, свідчать, що навчання за допомогою традиційних технологій не дозволяє розвинути ключові, базові компетентності з конкретної навчальної дисципліни. Саме тому необхідно здійснити рішучу перебудову навчального процесу.

Майбутнім учителям необхідно цілеспрямовано і наполегливо оволодівати інтенсивними інтерактивними технологіями навчання: рольовими, імітаційними іграми, тренінгами, кейсами, ігровим проектуванням, технологіями критичного мислення, креативними техніками й багатьма іншими прийомами. Інноваційні технології розвивають базові компетентності студента, формують необхідні для професії учителя вміння і навички, створюють передумови для їх психологічної готовності впроваджувати в реальну практику освоєні технології.

Ключовою складовою в інноваційних перетвореннях, які характеризують сучасну педагогічну освіту, є модернізація її змісту. Визначаючи її вектори, науковці мають враховувати загальноцивілізаційні тенденції розвитку національних освітніх систем у ХХІ ст., до яких, зокрема, належать системне підвищення якості освіти, її гуманізація і гуманітаризація, розбудова на засадах безперервності, формування єдиного освітнього простору в Європі та перехід до інноваційного навчання. Ставши новітніми орієнтирами освітньої політики України, ці тенденції спричинили комплекс вимог до професійних і особистісних якостей педагога та обумовили необхідність переорієнтації педагогічної освіти на виховання професіоналів нової генерації [1].

Одним з найбільш актуальних завдань теорії і практики організації навчального процесу в європейських школах стало формування нових підходів до використання інформаційної техніки і пошук методів підготовки вчителів, які б не лише забезпечували вміння використовувати нові засоби, але й постійно

оновлювати ці зміни у ритмі безперервного удосконалення інформаційних засобів. Очевидно, що все це нерозривно пов'язане зі сферою неперервної освіти вчителів, з наданням їм можливості поєднати періодичне стажування в центрах підготовки з самоосвітою у школі і власному помешканні.

Найвищих успіхів досягли європейці-науковці в класифікації нових вимог до вчителів, вимог, які є наслідком глобальних і національних процесів змін освітніх систем під впливом багатьох зовнішніх сил і впливів і тих напруг, які виникають і накопичуються в них самих. Наприклад, експерти ЮНЕСКО внаслідок дискусій та співставлення різних поглядів прийшли до висновку про необхідність ґрунтовних змін не лише другорядних характеристик педагогічної освіти (методів, засобів, форм практики тощо), але і всієї парадигми. Головна причина цього “парадигмального оновлення” – зміна цілей всієї європейської освіти зразка ХХІ століття.

Серед парадигмальних змін педагогічної освіти науковці Європи вказують насамперед три.

1. Відмову від підготовки вчителя як монопольного носія знань, єдиним і центральним завданням якого є трансляція такої інформації, яку учні не можуть отримати поза школою без відвідування уроків і використання підручників. Очевидно, що в умовах втрати старшими поколіннями можливості контролювати ті потоки інформації, з якими стикаються і на яких формуються діти і молодь, учитель не може претендувати на винятковість і непогрішимість. Сучасний вчитель не має можливості відстежувати наукові новини в своїй дисципліні (причина – висока зайнятість і прискорене накопичення нової інформації і відкриттів), ще менші його шанси на виграш змагань в учнів щодо оволодіння все новими і новими зразками комп'ютерів та іншої інформаційної техніки. Пропонується готувати вчителя до ролі “стимулятора пізнання і розвитку учнів у процесі розширення їхнього досвіду навчання”. Це звучить досить гарно і логічно, слід лише перебудувати зміст і методи діяльності системи педагогічної освіти для формування і підготовки подібного “стимулятора пізнання”.

2. Виконання подібних складних і нечітко визначених функцій можливе лише за умови перетворення вчителя-робота у вільного й автономного професіонала, який отримує право модифікувати програми предметів, обирати засоби викладу, вільно структурувати матеріал, акцентувати ті аспекти і питання, які актуальні саме його вихованцям у даний момент часу. Якщо попередні покоління вчителів зобов'язані були беззастережно виконувати чіткі державні стандарти і рекомендовані невеликою групою методистів деталізовані робочі плани, “вчитель-стимулятор” має бути настільки висококласним професіоналом, що буде здатним до імпровізацій, до несподіваних рішень і акцій. Зазначимо, що вищий рівень професіоналізму вимагає не лише тривалого часу фахової діяльності та накопичення індивідуальних вмінь і навичок, але і подовження часу базової підготовки і

значного удосконалення педагогічних практик чи стажування.

3. Найбільш дискусійна пропозиція відмови від характерної для минулого практики “індивідуальної педагогічної діяльності” і перехід якщо не до педагогічного колективізму, то до “погодженої співпраці з іншими педагогами з метою вдосконалення викладання і навчання”. У теорії ця ідея виглядає непогано – нехай кожен учитель виконує лише ту частину навчально-функціональних завдань, яка в нього виходить найкраще (наприклад, з двох учителів фізики у школі одному можна доручити виклад теорії, іншому – демонстрації і лабораторні роботи, звісно, кожен з них повинен виконувати краще те, що йому доручають). Та на практиці подібні варіанти видаються доцільними в університеті, де є десятки викладачів з відмінними індивідуальними можливостями, а не в школі, де можуть одночасно працювати кілька викладачів з однаковими характеристиками, чи всього один, який просто вимушений бути універсалом.

З цієї пропозиції практика школи розвинених країн вже використовує частину – неформальні зустрічі всіх або частини вчителів, які працюють в одному класі та за підтримки керівництва закладу збираються для обміну інформацією і досвідом. Менші успіхи в узгодженні програм різних предметів і досягненні домовленості між вчителями щодо того, як саме і що саме буде викладати в класі кожен з них [4].

Використовуючи положення особистісно орієнтованої теорії, автори підкреслюють значення формування особистості та професійної специфіки, а також роль професійного розвитку педагогів.

В інших наукових дослідженнях педагог розглядається з позицій виконуваних ним функцій і завдань, а також уживаються різні види педагогічної діяльності. Ученими виділяються різні категорії функцій. 3. Заборовські виділяє наступні функції:

- інформаційно-навчальна діяльність, яка пов'язана з процесом передачі знань, формуванням в учнів умінь і навичок, захопленнь, апатії і зацікавленості;

- професійно-практична діяльність, змістом якої є формування системи спеціальних знань і практичних умінь;

- розвиток творчої особистості, що виражається у формуванні особистості вихованців, їх почуттів, морально-етичних правил і відносин, комплексу цінностей;

- громадська діяльність, що передбачає формування гармонійних, правильних відносин у групі [14].

Б. Чердрецька представляє наступний образ учителя Європейського Союзу: «він повинен мати хорошу вищу освіту, повинен бути творчим і відкритим для нових знань, здатним формувати ці вміння в учнів, повинен любити свою роботу, швидко і раціонально реагувати на прогресивний і творчий початок, постійно вдосконалювати свої професійні вміння, повинен бути інтелектуально цікавою особистістю, цікавою для інших людей, повинен добре знати свій предмет, а також історію, політику та економіку, крім того, брати участь у суспільному житті так, щоб для своїх учнів бути зразком грома-

дянина, а також вчитель повинен мати обґрунтовані знання про можливості розвитку своїх учнів, повинен бути організатором дидактичного процесу, повинен сам постійно вчитися» [5].

Є. Кахль відзначає актуальну потребу свідомого подолання авторитаризму вчителем, побудови процесу навчання на основі принципів партнерства, діалогу, а також з урахуванням індивідуальності учня. Все це вимагає організації освітнього процесу з опорою на свою методичну майстерню, що включає засоби, методи, авторські програми [7].

Створюючи образ сучасного вчителя М. Шиманські бере до уваги десять наступних необхідних елементів: рефлексивність, яка спирається на вміння дослідження своєї практики; зв'язок мислення з громадським контекстом, активну участь вчителя у створенні світобачення учнів, формування толерантної культури в учнів, що передбачає різницю в поглядах і думках; критичний підхід до себе і громадським проявам з урахуванням можливості діалогу; участь у створенні умов та органів шкільної демократії; знання про культурні відмінності суспільства; повагу відмінностей і особливостей національних меншин, культурний плюралізм; діяльнісна спрямованість; усвідомлення нерозривного зв'язку пізнання і дії; знаходження спільної мови з учнем [13].

Д. Джіх сприймає формування різноманітних компетенцій учителя як пріоритетну задачу, тому що якість педагогічної діяльності обумовлює дійсне європейське зближення, особливо в організації освіти та її стандартів. Створюючи образ учителя, автор розробляє концепцію трьохвимірної формули, що охоплює предметно-дидактичну досконалість, що спирається на якісну освіту, оволодіння сучасним комплексом виховно-опікунських умінь, що ґрунтуються на використанні традицій вітчизняних досягнень теорії і практики, досвіду європейської освіти, володіння, мінімум, однією європейською мовою, що розширює можливості вивчення інноваційної літератури, міжнародних наукових контактів [6].

При уточненні рис учителя майбутнього в контексті європейської інтеграції підкреслюється потреба формулювання нових завдань і вимог [8].

Насамперед, вчитель повинен бути творчим, уміти модифікувати традиційні способи педагогічної діяльності у відповідності з потребами вихованців, повинен шукати нові рішення, бути ініціатором різноманітних змін. Учитель, підготовлений «до зустрічі» з європейською школою, це людина з відповідними економічними і цивільними знаннями, яка знає іноземні мови, сучасні принципи ринкової економіки, а також елементи права. Сучасний вчитель повинен уміти проводити об'єктивну оцінку і самооцінку, простежувати еволюцію своєї діяльності, бути відповідальним. Важливими якостями визнані також етика і моральність сучасних педагогів, перед якими стоїть вимога дотримання моральних норм і поваги права. Одночасно підкреслюється, що професію вчителя слід визнати однією з найбільш важких професій, беручи до уваги необхідність постійного вдоскона-

лення, пошук нових педагогічних рішень і відповідальність. «Процес виховного впливу вимагає від вчителя бути особистістю духовно багатою, глибоких знань, такту, вміння пробуджувати в інших надії» [9].

Набір компетенцій сучасного вчителя охоплює такі вміння і поведінку: знання психології розвитку і виховання, розуміння сенсу розвитку згідно з нормами; знання індивідуального розвитку і досвіду конкретної дитини; вміння використовувати психопедагогіку; розуміти, що прогнозовані результати навчання можуть бути реалізовані за допомогою різних завдань для конкретних учнів; розвивати вміння аналізу і розуміння відносин, що відбуваються між учнем і вчителем, між учнями, між школою і сім'єю учня, між школою, родиною та громадськістю; здатність формувати в учня систему знань; формувати уявлення про гармонійне співіснування людини і навколишнього світу; володіти особливими рисами професійної особистості, а особливо бути людиною, що розташовує до довіри, доброзичливою, щирою, відкритою, яка поважає партнера, помірною в оцінці, а також володіти рефлексією, умінням слухати, вести діалог і бути здатною до компромісу, здатною активно зацікавлюватися проблемами учнів та творчо підходити до їх вирішень [3, с. 62].

Розробляючи образ сучасного вчителя, М. Саруд наголошує на значенні особистості вчителя. В образі вчителя повинні гармонійно поєднуватися інструментальні риси (високі знання, вміння, активність, самостійність, ініціатива) і напрямні риси (морально-етичне ставлення, позитивні риси характеру). Автор уточнює, що ця модель постійно перетворюється у відповідності з актуальними потребами й очікуваннями [12].

На потребі у забезпеченні вчителів відповідними стандартами компетенцій наголошує Є. Немец. У багатьох країнах Європи спостерігаються цивілізаційні тенденції та напрямки діяльності: децентралізація освіти, освітній плюралізм, інтеграція. У зв'язку з цим вимальовується постулат багатовимірної освіти: освіти для працюючих, навчання опікунської та виховної функцій як головного педагогічного завдання, навчання сучасним технологіям, мультимедійним освітнім технологіям. Є. Немец вказує на потребу постійної самоосвіти і більшої свободи вчителя у зв'язку з автономією освітніх процесів. Автор відзначає також потребу в перетворенні у сфері концепцій і кваліфікацій сучасного вчителя: у визначенні категорій професіоналізму, що виражається у творчому підході та індивідуальних, авторських пропозиціях про підвищення якості навчання [10].

Р. Пахочіньські виділяє наступні тенденції в освіті педагогів сучасної Європи: необхідність поглиблення і розширення предметних програм підготовки педагогічних ВНЗ, що забезпечить їм значну автономію діяльності, усвідомлення відповідальності за самостійні творчі рішення, створення умов для розвитку професіоналізму. Згідно з його дослідженням функціонують у країнах Європи традиційні моделі початкової (вступної) підготовки вчителів схожі і містять три складові:

- академічну підготовку у сфері предметної спеціальності;
- теоретичні підстави педагогічних знань (педагогіка, філософія, історія, соціологія, психологія розвитку);
- педагогічну практику в школі.

У даний час ведеться розробка різних моделей підготовки вчителів, орієнтованих на академічний, університетський і практичний характер. На цій основі сформувався дві різні концепції сприйняття педагогічної освіти: 1) підготовка вчителів до роботи протягом усієї професійної кар'єри; 2) підготовка необхідна в перші роки професійної роботи, періодично повторюється в процесі постійного професійного навчання та вдосконалення.

Серед педагогічної громадськості популярна класифікація моделей освіти вчителів, що включає чотири концепції формування компетенцій педагогів: навчання вчителів, що ґрунтується на персоналістичній теорії, навчання, яка спирається на розвиток мови і навчання, підготовка вчителів до трансформацій (у різних сферах школи і поза нею).

У країнах Європейського Союзу виділяються два способи організації вступного навчання вчителів:

- 1) модель інтегрованого навчання;
- 2) модель послідовного навчання.

ЛІТЕРАТУРА

1. Віктор Євдокимов, Шляхи удосконалення педагогічної освіти в умовах євроінтеграції http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/novkol/2011_2/102.pdf

2. Клименюк Юлія Михайлівна Підготовка майбутнього вчителя до розвитку інтелектуальної обдарованості учнів початкової школи Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук 13.00.04 – теорія і та методика професійної освіти Житомир. – 2009. – 256 с.

3. Ордон Уршуля. Профессиональные компетенции учителей начальных школ в контексте европейских интеграционных процессов: На примере системы образования Республики Польша: Дис. д-ра пед. наук: 13.00.01. - М.: РГБ, 2006. – 587 с.

4. ЮРЧУК Людмила Миколаївна. Стан і тенденції розвитку системи післядипломної педагогічної освіти у Польщі. Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук 13.00.04 — теорія і методика професійної освіти Київ — 2003 – 194 с.

5. Czeredreka B. Kształcenie nauczycieli zintegrowanej Europy II Kształcenie nauczycieli w kontekście integracji europejskiej I red. M. Ochmanski. - Lublin: UMCS, 1997.

REFERENCES

1. Yevdokimov, V. Shliakhy udoskonalennia pedahohichnoi osvity v umovakh yevrointehratsii [Ways of improving teacher education in terms of European integration]. (n.d.). *archive.nbuv.gov.ua*. Retrieved from

Перша відноситься до професійної підготовки вчителів дитячих садків і початкових шкіл (усі країни Європейського Союзу), підготовці вчителів молодших класів середньої школи (Бельгія, Данія, Німеччина, Іспанія, Португалія). Дана модель реалізується, перш за все, університетами і деякими іншими вищими педагогічними школами, гармонійно поєднує предметну спеціалізацію та професійну підготовку до роботи в школі протягом усього навчання. У розглянутій концепції передбачені, як мінімум, два роки спеціального навчання обраної предметної спеціалізації. Студенти-педагоги початкових шкіл зобов'язані також вивчити інші предмети програми для початкової школи, в тому числі англійську мову, математику і природознавство [11].

У наш час вчителю необхідно володіти всіма новітніми засобами використання Інтернету для акумуляції та накопичення важливої для професійного розвитку інформації. Дуже корисно знати декілька іноземних мов і постійно використовувати їх не стільки для читання матеріалів з Інтернету, скільки для спілкування і взаємодії з колегами з інших країн – створення і реалізації педагогічних проєктів, екскурсій, обмінів, стажування тощо. Та головне – необхідно стати професіоналом [4, с. 51].

6. Dzych D. Nauczyciel polski wobec wyzwan edukacji europejskiej II ksztalcenie nauczycieli w kontekście integracji europejskiej I red. M. Ochmanski. - Lublin: UMCS, 1997.

7. Kahl E. Nowy status zawodowy nauczyciela - ewolucja czy rewolucja? II Nowa Szkoła. - 1999. - № 5. - p. 35-39.

8. Kycia A. Nauczyciel na miarę XXI wieku w swietle prasy pedagogicznej II Nauczyciel i Szkoła. -2000. - № 2 (9). - s. 32-38.

9. Lulek B. Osobowosc nauczyciela w okresie zmian II Wychowawca. - 2000. -№ 7-8. -s. 12-13.

10. Niemiec J. Cywilizacyjne intencje w ksztalceniu nauczycieli II Edukacja nauczycielska w perspektywie wymagan zmieniajacego się swiata. I red. A.Siemak-Tylikowska, H.Kwiatkowska, S.Kwiatkowski. - Warszawa: Zak, 1998.

11. Pachociński R. Współczesne systemy edukacyjne. - Warszawa: IBE, 2000.

12. Sarud M. Wzor osobowy nauczyciela w opinii uczniow i rodzicow II Dyrektor Szkory. - 2002. - № 12. - p. 21-22.

13. Szymanski M.S. Nauczyciel w okresie przemian społecznych II Edukacja. -2002.-№ 3.-p. 317.

14. Zaborowski Z. Psychospoleczne determinanty pracy nauczyciela II Kwartalnik Pedagogiczny. - 1980. - № 4.

http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/novkol/2011_2/102.pdf [in Ukrainian].

2. Klymeniuk, Yu. M. (2009). Pidhotovka maibutnoho vchytelia do rozvytku intelektualnoi obdarovanosti uchniv pochatkovoi shkoly [Preparation of future teachers in the devel-

opment of intellectual giftedness of primary school pupils]. *Candidate's thesis*. Zhytomir [in Ukrainian].

3. Ordon Urshulia (2006). Professionalnyye kompetentsii uchiteley nachalnykh shkol v kontekste yevropeyskikh integratsionnykh protsessov: Na primere sistemy obrazovaniya Respubliki Polsha [Professional jurisdictions of teachers of initial schools in the context of the European integration processes: On the example of the education system of Poland]. *Doctor's thesis*. Moscow: RGB [in Russian].

4. Yurchuk, L.M. (2003). Stan i tendentsii rozvytku systemy pislidyplomnoi pedahohichnoi osvity u Polshchi [Status and trends of development of Postgraduate Education in Poland]. *Candidate's thesis*. Kyiv [in Ukrainian].

5. Czeredrecka, V. (1997). Kształcenie nauczycieli zintegrowanej Europy II Kształcenie nauczycieli w kontekście integracji europejskiej I red. M.Ochmanski. Lublin: UMCS [in Polish].

6. Dzich, D. (1997). Nauczyciel polski wobec wyzwan edukacji europejskiej II kształcenie nauczycieli w kontekście integracji europejskiej I red. M.Ochmanski. Lublin: UMCS [in Polish].

7. Kahl, E. (1997). Nowy status zawodowy nauczyciela - ewolucja czy rewolucja? II Nowa Szkoła. - № 5. - P. 35-39 [in Polish].

8. Kycia, A. (2000). Nauczyciel na miarę XXI wieku w świetle prasy pedagogicznej II Nauczyciel and Szkoła. - № 2 (9). - P. 32-38 [in Polish].

9. Lulek, B. (2000). Osobowosc nauczyciela w okresie zmian II Wychowawca. - № 7-8. - p. 12-13 [in Polish].

10. Niemiec, J. (1998). Cywilizacyjne intencje w kształceniu nauczycieli II Edukacja nauczycielska w perspektywie wymagan zmieniającego się świata. I red. A.Siemak-Tylikowska, H.Kwiatkowska, S.Kwiatkowski. - Warszawa: Zak [in Polish].

11. Pachociński, R. (2000). Współczesne systemy edukacyjne. - Warszawa: IBE [in Polish].

12. Sarud, M. (2002). Wzór osobowy nauczyciela opinii uczniów and rodziców II Dyrektor Szkoły. - № 12. - P. 21-22 [in Polish].

13. Szymanski, M.S. (2002). Nauczyciel w okresie przemian społecznych II Edukacja. - № 3.- p. 317 [in Polish].

14. Zaborowski, Z. (1980). Psychospołeczne determinanty pracy nauczyciela II Kwartalnik Pedagogiczny. - № 4 [in Polish].

A. B. Кучай

ФОРМИРОВАНИЕ СОВРЕМЕННОГО СТЕРЕОТИПА УЧИТЕЛЯ В УСЛОВИЯХ ЕВРОИНТЕГРАЦИИ

В статье рассмотрено формирование современного стереотипа учителя в условиях евроинтеграции, представлено образ учителя Европейского Союза; выделены тенденции в образовании педагогов современной Европы.

Ключевые слова: учитель, Европа, образование, подготовка.

O. V. Kuchai

FORMING MODERN STEREOTYPE OF A TEACHER IN TERMS OF EUROPEAN INTEGRATION

The article deals with the formation of the modern stereotype of the teacher in terms of European integration, the European Union teacher's image is presented, the trends in the education of modern Europe teachers are highlighted. Formation of future specialists for professional activity in different fields involves active research in the category of readiness due to comparing it to the process of training a specialist. Readiness as a potential state of the individual of the professionally trained specialist is examined both as a theoretical problem and as a practice-oriented approach. Vocational teacher education requires a rethinking of the educational content, structure and forms of organization. The dominant encyclopedic model of teacher training was not suitable for the stage, with its unprecedented dynamic and extremely wide scope of various social and political change. The huge flow of information, which significantly increases with the entry of Ukraine into the European Higher Education Area requires from the teacher not only a thorough preparation for the rational selection, processing, storage and use of knowledge about the world, but also the development of the spiritual and sensual scope of future teachers. A modern teacher needs to know innovative theoretical approaches to learning systems and practical techniques you can use in the classroom. Scientific and educational research conducted at the National Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine suggest that learning through traditional technologies can not develop the key, basic competencies of a particular discipline. It is therefore necessary to take decisive restructuring of the educational process. Nowadays a teacher must have all the latest tools of the Internet for accumulation and storage of important information for professional development. It is useful to know some foreign languages and always use them not only for reading material on the Internet, but also in communicating and interacting with colleagues from other countries - creating and implementing educational projects, tours, exchanges, training and more. And the main thing - it is necessary to become a professional.

Keywords: teacher, Europe, education, training.

Подано до редакції 21.08.13